

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет журналістики
Кафедра медіариторики та мовної комунікації

Затверджено
на засіданні кафедри медіариторики та мовної
комунікації
факультету журналістики
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 29 серпня 2025 р.)

Завідувач кафедри –
проф. Марія ЯЦИМІРСЬКА

Силабус з навчальної дисципліни
«Медіариторика»,
що викладається в межах
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ
«ЖУРНАЛІСТИКА»
Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
для здобувачів зі спеціальності 061 Журналістика

Назва курсу	Медіариторика
Адреса викладання дисципліни	вул.Генерала Чупринки, 49, м. Львів
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет журналістики; кафедра медіариторики та мовної комунікації
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань – 06 журналістика Спеціальність – 061 журналістика
Викладачі дисципліни	Дацишин Христина Петрівна, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри медіариторики та мовної комунікації Конюхова Любов Іванівна, кандидат філологічних наук, доцент, доцент медіариторики та мовної комунікації Ріпей Марія Володимирівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри медіариторики та мовної комунікації
Контактна інформація викладачів	Христина Дацишин khrystyna.datsyshyn@lnu.edu.ua https://journ.lnu.edu.ua/employee/datsyshyn-h-p Любов Конюхова Lyubov.konyukhova@lnu.edu.ua https://journ.lnu.edu.ua/employee/konyuhova-l-i Марія Ріпей Mariya.Ripey@lnu.edu.ua https://journ.lnu.edu.ua/employee/ripej-m-v
Консультації з дисципліни відбуваються	У день проведення лекцій/лабораторних занять (за попередньою домовленістю зі студентами) за адресою: вул. Генерала Чупринки, 49, ауд. 209. Можливі й онлайн-консультації через Viber, Messenger, Zoom або подібні ресурси. Для погодження часу онлайн-консультацій слід писати на електронну пошту викладача.
Сторінка дисципліни	https://journ.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2025/09/mediarytoryka
Інформація про курс	Дисципліна «Медіариторика» є нормативною дисципліною із спеціальності 061 «Журналістика» для освітньо-професійної програми «Журналістика», яка викладається в 5-му семестрі в обсязі 4 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація дисципліни	Вивчення дисципліни „Медіариторика” передбачає дати розуміння прийомів і законів класичної та сучасної риторики як науки про мисленнєво-мовленнєву діяльність, спрямовану на переконання, вплив, на досягнення цілей у процесі мовної комунікації журналіста, а також виробити у студентів уміння й навички аналізувати та продукувати тексти різного типу відповідно до мети, призначення й умов спілкування в процесі майбутньої роботи журналістів. Студенти виробляють вміння та навички на підставі аналізу промов видатних ораторів минулого і сучасності, щоб максимально використати їхній досвід, оволодіти методом риторичного аналізу текстів різних типів промов, навчитися членувати текст, точно визначати тему, тези, докази, операції, мовні засоби, доцільність кожного слова, Максимально важливим

	є практичне застосування здобутих знань під час виступів студентів із різних тем, дискусій, дебатів тощо.
Мета та цілі дисципліни	Метою вивчення дисципліни „Медіариторика ” є виробити вміння студентів самостійно, використовуючи свої знання і досвід інших промовців, продукувати тексти різних промов з потрібної теми і для різних ситуацій; Цілі (завдання) курсу – виробити у студентів уміння переконувати в усному і писемному мовленні, виступати перед аудиторією, вести і модерувати дискусію, виявляти маніпулятивні техніки в медіадіалозі та їм протистояти, уважно і критично ставитись до свого мовлення і суспільної мовної практики.
Література для вивчення дисципліни	<p style="text-align: center;">Базова</p> <p>Абрамович С. Д., Чікарькова М. Ю. Риторика. – Львів, 2001. – 239 с. Колотілова Н. А. Риторика. – К., 2007. – 230 с. Куньч З., Городиловська Г., Шмилик І. Риторика. Друге видання, доповнене. – Львів, Видавництво «Львівської політехніки», 2018. – 496 с. Онуфрієнко Г. Риторика. – Центр навчальної літератури, 2019. Сербенська О. Голос і звуки рідної мови. – Львів: Априорі, 2020. – 280 с</p> <p style="text-align: center;">Додаткова</p> <p>Антисуржик. Вчимося ввічливо поводитись і правильно говорити / [О. Сербенська, М. Білоус, Х. Дацишин, А. Капелюшний та ін.] : навч. посібн. –4-те вид., доповн. і переробл. – Львів: Априорі, 2023. – 304 с. Бондар М., Яцимірська М. Категорії класичної риторики в сучасній журналістиці // Стан і перспективи розвитку регіональної журналістики в умовах світових глобалізаційних процесів. Наукові праці Кам’янець-Подільського університету імені Івана Огієнка Філологічні науки. Вип 25, 2011. – С. 261-263. Борг Дж. Мистецтво говорити. Таємниці ефективного спілкування. – К.: Фабула, 2025. Дацишин Х. Терміни «журналістська риторика», «риторика ЗМІ», «медіариторика»: до проблеми дефініції Вісник Національного університету «Львівська політехніка», 2012. - № 733. - С. 179 – 182. Дацишин Х. Типологічні різновиди усних публічних виступів //Вісник Харківського національного університету ім. В.Каразіна. Серія «Соціальні комунікації». Вип. 1. – 2009. - с. 134-138 Дацишин Х. Мовна толерантність у назвах осіб старшого віку: можливості медіа у формуванні й руйнуванні стереотипів // Вісник Національного університету «Львівська політехніка», серія «Журналістика». – Вип. 2 (4). – 2022. – С. 87-94. Дацишин Х.П. Комунікативний потенціал частки «мовляв» у сучасних українських онлайн-медіатекстах // Вісник Національного університету «Львівська політехніка», серія «Журналістика». – Вип. 2 (6). – 2023. - С. 87-94</p>

Дацишин Х.П. Точність слововживання у медіатексті як один із чинників ефективної комунікації // Вісник Національного університету «Львівська політехніка», серія «Журналістика». – Вип. 2 (8). – 2024. - С. 71-77.

Дацишин Х.П. Функціональні параметри антропонімів як одного з різновидів фактичного матеріалу в медіатексті // Вісник Львів. ун-ту, Сер. Журналістика. – 2024. – Вип. 54-55.- С.281-289.

Дацишин Х.П. Номінативні одиниці на позначення вимушених внутрішніх мігрантів: медійний контекст створення мовного образу особи // Вісник Національного університету «Львівська політехніка», серія «Журналістика». – Вип. 2 (10). – 2025. - С. 71-77.

Мельничук О., Артеменко Л. Риторика як мистецтво переконання: Історія, теорія, сучасність // *Studia Methodologica*, N 59, 2025. – С. 293-301.

Павлюк Л. Риторика, ідеологія, персуазивна комунікація. – Львів, 2007. – 168 с.

Шотурма Н. Медіариторика: Хрестоматія до дисципліни. Електронне видання. – Івано-Франківськ: ПНУ, 2024. – 126 с.

Яцимірська М. Г. Культура мови журналіста: Навч. посібник. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Львів: ПАІС, 2017. – 168 с.

Datsyshyn Khrystyna, Haladzhun Zoriana, Kunanets Nataliia, Hotsur Oksana, Veretennikova Nataliia. Neologisms with the Prefix Anti- in the Ukrainian Online Media in the Covid-19 Pandemic Period // *CEUR: Workshop Proceeding.* – Vol. 3171. – 2022. – P. 192-211.

Haladzhun, Z, Datsyshyn, K, Bidzilya, Y, Kunanets, N, Veretennikova, N. “Anti-vaccinationists&Anti-vax”: Linguistic Means of Actualizing Assessment in the Headlines and Leads of Ukrainian Text Media. - *CEUR Workshop Proceedings.* - Vol. 3396.- 2023. - 118-129.

Lebedenko N., Datsyshyn K., Haladzhun Z., Kunanets N., Veretennikova N., Artemenko O., Shunevych K. Words with the Prefix De- in the Ukrainian Online Media: Structure, Semantics, Tonality // *Communication and Linguistics Studies.* - 2024. Vol.10, Iss. 2. - p. 39-52. 10.11648/j.cls.20241002.13

Інтернет-джерела

Кафедра мови засобів масової інформації ЛНУ ім. Івана Франка / Інформаційна сторінка на ФБ // <https://uk-ua.facebook.com/kafedramovyzmi>

Культура слова / Інформаційна сторінка на ФБ Інституту української мови НАН України // Доступно з: <https://www.facebook.com>

MOVA.info – лінгвістичний портал // Доступно з: <http://www.mova.info>

Пономарів О.Д. Культура слова: мовностилістичні поради // <http://ponomariv-kultura-slova.wikidot.com>

Словники України online/ лінгвістичний портал / Український мовно-інформаційний фонд НАН України // <http://www.lcorp.ulif.org.ua>dictua>

Українська мова в Інтернеті. – <http://www.novamova.com.ua>

	<p>Українська мова: Енциклопедія. – http://www.litopys.narod.ru/ukrmoval13.htm https://prometheus.org.ua/prometheus-plus/public-speaking/</p>
<p>Обсяг курсу</p>	<p>Загальний обсяг 120 год. З них для денної форми навчання 64 год. аудиторних занять (32 год. лекцій, 32 год. лабораторних занять,) 56 год. – самостійна робота; для заочної форми навчання 16 год. аудиторних занять (10 год. лекцій, 6 год. практичних занять), 104 год. самостійної роботи.</p>
<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>Після завершення цього курсу студент буде знати: предмет дисципліни, її тематику, термінологію; історію і джерела античної та української риторики; основні закони риторики, методичку та основні етапи підготовки публічного виступу.</p> <p>У процесі навчання студенти повинні набути певних знань, щоб уміти: робити риторичний аналіз текстів, що належать до різних журналістських жанрів; членувати текст, точно визначати тему, тези, докази, мовні засоби, доцільність кожного слова; продувати тексти різних типів промов з потрібної теми і для різних ситуацій; самостійно складати і виголошувати промови, вести дискусію.</p> <p>Після вивчення дисципліни «Медіариторика» у здобувачів сформується такі загальні та спеціальні компетентності:</p> <p>ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК06. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК11. Здатність спілкуватися державною мовою. СК03. Здатність створювати медіапродукт. СК07. Здатність аналізувати світові та українські суспільно-політичні процеси у контексті сучасної журналістики.</p> <p>Після вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен досягнути таких програмних результатів навчання:</p> <p>ПР02 Застосовувати знання зі сфери предметної спеціалізації для створення інформаційного продукту чи для проведення інформаційної акції</p> <p>ПР08. Виокремлювати у виробничих ситуаціях факти, події, відомості, процеси, про які бракує знань, і розкривати способи та джерела здобування тих знань</p> <p>ПР11. Вільно спілкуватися з професійних питань, включаючи усну, письмову та електронну комунікацію, українською мовою</p> <p>ПР20. Виокремити проблематику новомедійних досліджень, застосувати доречні методи аналізу, професійно аналізувати обрані сегменти нових медіа та тенденції у них презентувати отримані знання як в усній формі, так і за допомогою засобів нових медіа.</p>

Ключові слова	Медіариторика, риторика, журналістика, комунікація, оратор, журналіст, закони риторики, інвенція, диспозиція, елокуція, акція, демонстрація, публічний виступ, дискусія, переконування (персвазія), аргументація.
Формат курсу	Очний і заочний
Теми	<i>Див. тут «Схему курсу»</i>
Підсумковий контроль, форма	іспит у кінці семестру (комбінований з письмовою та усною компонентою)
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з курсів «Українська мова в медіа (за професійним спрямуванням)», «Ділова українська мова», «Практична стилістика української мови», «Редагування в медіа».
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентація, лекції, колаборативне навчання, проєктно-орієнтоване навчання, дискусія, ділова гра
Необхідне обладнання	Комп'ютер, мультимедійний проєктор, доступ до мережі Інтернет, ноутбук, мобільний телефон чи планшет
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали будуть нараховані за таким співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • поточне оцінювання – 50 % семестрової оцінки. Максимальна кількість балів – 50. Будуть оцінені письмові роботи (16 б.), доповіді на лабораторних заняттях (24 б.), участь у дискусіях (10 б.). <p>Впродовж семестру студент може пройти курс «Ораторське мистецтво. Почни говорити зараз» на платформі Prometheus. За сертифікат про успішне проходження курсу студент отримає 10 балів, які можуть бути зараховані замість будь-яких 10 балів поточного оцінювання (крім письмових робіт).</p> <ul style="list-style-type: none"> • іспит: 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів -50. <p>Підсумкова максимальна кількість балів - 100 Форма поточної звітності – письмова робота, доповідь на лабораторному занятті, обговорення.</p> <p>Форма підсумкової звітності – іспит у кінці семестру (комбінований з письмовою та усною компонентою)</p> <p>Загалом упродовж семестру – 100 балів.</p> <p>Письмові роботи: Заплановано, що студенти виконають декілька видів письмових робіт (есе, аналіз медіатекстів, тексти власних виступів). Письмові роботи обов'язково мають бути захищені на лабораторному занятті.</p> <p>Академічна доброчесність: Передбачено, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Брак посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p>

	<p>Відвідання занять є важливим складником навчання. Передбачено, що всі студенти відвідають усі лекції і лабораторні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому разі студенти зобов'язані дотримуватися усіх термінів, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана бібліотекою факультету суто в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студентів заохочують до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Будуть враховані бали, набрані на поточному оцінюванні, та бали підсумкового оцінювання. При цьому обов'язково буде врахована присутність на заняттях та активність студента під час лабораторного заняття; неприпустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття з метою, не пов'язаною з навчанням; списування та плагіат; невчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
Питання до екзамену.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Зміст і завдання курсу «Медіариторика». 2. Зміст термінів «Риторика», «медіариторика», «журналістська риторика». 3. Журналіст як оратор. 4. Логос в журналістському творі. 5. Пафос в журналістському творі. 6. Етос в журналістському творі. 7. Топос в журналістському творі. 8. Зв'язок медіариторики з іншими дисциплінами і галузями діяльності. 9. Місце риторики та медіариторики в системі освіти у різні історичні періоди. 10. Риторика як мистецтво, наука та практика в античній Греції. 11. Видатні оратори стародавнього Риму 12. Візантійська риторика. 13. Видатні оратори сучасності 14. Мандрівне проповідництво Г. Сковороди. 15. Риторичні засади в концепції і практиці Івана Франка. 16. Риторична спадщина В.Липківського 17. Мистецтво слова Андрея Шептицького. 18. Риторика боротьби за Незалежність і українського відродження. 19. Суть концептуального закону риторики. 20. Зміст закону моделювання аудиторії. 21. Стратегічний і тактичний закони риторики в журналістській діяльності.

22. Суть мовленнєвого закону і закону ефективної комунікації.
23. Суть системно-аналітичного закону риторики.
24. Застосування основних розділів класичної риторики в журналістській творчості.
25. Інвенція як розділ класичної риторики
26. Диспозиція як розділ класичної риторики
27. Елокуція як розділ класичної риторики
28. Меморія як розділ класичної риторики
29. Акція як розділ класичної риторики
30. Демонстрація як розділ класичної риторики
31. Поняття про стратегію журналіста-оратора.
32. Завдання і надзавдання виступу.
33. Вибір теми.
34. Складання плану.
35. Процес добору матеріалу.
36. Запис промови.
37. Поняття про аргументацію. Структура та види аргументів.
38. Поняття про критику та її види.
39. Композиція публічного журналістського виступу.
40. Різновиди ефективного вступу.
41. Способи подання матеріалу.
42. Особливості кінцівки публічного виступу.
43. Критерії до словесного оформлення промови: правильність, ясність, краса, доречність.
44. Пряма й непряма форми мовленнєвого впливу
45. Звуковий рівень тексту.
46. Лексичний рівень тексту.
47. Риторичні фігури.
48. Прийоми ефективного виголошення промови.
49. Знаки невербального спілкування в журналістській практиці: мова жестів і поз, мова міміки, парамовленнєві характеристики.
50. Інтонування.
51. Техніка дихання і техніка мовлення.
52. Образ оратора.
53. Образ аудиторії.
54. Подолання опору аудиторії.
55. Подолання страху перед аудиторією.
56. Енергія публічного виступу.
57. Запам'ятовування та імпровізація в промові.
58. Сучасні засоби візуалізації змісту промови.
59. Невербальні канали передачі інформації в усному виступі.
60. Основні роди, види і жанри красномовства.
61. Типи промов за Аристотелем.
62. Учення про три роди промов у риторичній Цицерона: дорадчі, судові, похвальні промови.
63. Сфера застосування академічного красномовства.
64. Зародження академічного красномовства в Україні.
65. Головні риси академічного красномовства.
66. Жанри академічного красномовства: доповідь, повідомлення, лекція, реферат тощо.
67. Лекція – основний жанр академічного красномовства
68. Стародавня Греція – батьківщина політичного красномовства.

	<p>69. Жанри політичної риторики: політична промова, доповідь, виступ, інформація, огляд і бесіда.</p> <p>70. Класифікація політичної промови за сферою функціонування і місцем виголошення.</p> <p>71. Парламентське красномовство.</p> <p>72. Судове красномовство стародавньої Греції та Риму.</p> <p>73. Види судових промов.</p> <p>74. Засади і функції судової промови.</p> <p>75. Структура обвинувальної промови.</p> <p>76. Захисна промова.</p> <p>77. Жанри суспільно-побутового красномовства.</p> <p>78. Урочисте красномовство.</p> <p>79. Ювілейна промова.</p> <p>80. Привітальне слово.</p> <p>81. Застільне слово.</p> <p>82. Поминальне слово.</p> <p>83. Проповідь</p> <p>84. Специфіка діалогічної мови.</p> <p>85. Інтерв'ю як різновид професійної діалогічної мови.</p> <p>86. Полілог у телевізійному ток-шоу.</p> <p>87. Журналіст-модератор полілогічного спілкування.</p> <p>88. Поняття про маніпулювання.</p> <p>89. Прийоми мовного маніпулювання.</p> <p>90. Софізми в суперечках.</p> <p>91. Тактичні прийоми маніпулювання в суперечках.</p> <p>92. Психологічні прийоми маніпулювання в суперечках.</p> <p>93. Невербальні прийоми маніпулювання в суперечках.</p> <p>94. Логічні прийоми контрманіпуляцій.</p> <p>95. Вербальні засоби протидії маніпуляціям.</p> <p>96. Невербальні засоби протидії маніпуляціям.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

Схема курсу

Тиж ден ь	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійн а, дискусія, групова робота)	Література. Ресурси в інтернеті	Завдання, год.	Тер мін вико нанн я
Тиж ден ь 1	<p>Тема 1. Предмет і завдання курсу «Медіариторика»</p> <p>1. Зміст і завдання курсу «Медіариторика».</p> <p>2. Зміст термінів «риторика»,</p>	<p>лекція, дискусія, групова робота</p> <p>лекція- 2 год., лаборатор</p>	<p>Абрамович С. Д., Чікарькова М. Ю. Риторика. – Львів, 2001. – 239 с. Дацишин Х. Терміни «журналістська риторика», «риторика ЗМІ»,</p>	<p>Есе «Етос у сучасній журналісти ці»</p> <p>Самост ійна робота - 4 год.</p>	6 днів

	<p>«медіариторика», «журналістська риторика».</p> <p>3. Журналіст як оратор.</p> <p>4. Логос, пафос, етос, топос в журналістському творі.</p> <p>5. Зв'язок медіариторики з іншими дисциплінами і галузями діяльності.</p> <p>6. Місце риторики та медіариторики в системі освіти у різні історичні періоди.</p>	не зан. – 2 год.	<p>«медіариторика»: до проблеми дефініції Вісник Національного університету «Львівська політехніка», 2012. - № 733. - С. 179 – 182.</p> <p>Бондар М., Яцимирська М. Категорії класичної риторики в сучасній журналістиці // Стан і перспективи розвитку регіональної журналістики в умовах світових глобалізаційних процесів. Наукові праці Кам'янець- Подільського університету імені Івана Огієнка Філологічні науки. Вип 25, 2011. – С. 261-263.</p>		
Тиж ден ь 2	<p>Тема 2. Історичні джерела класичної та української риторики.</p> <p>1. Риторика як мистецтво, наука та практика в античній Греції та Римі.</p> <p>2. Візантійська риторика.</p> <p>3. Риторика в Києво-Могилянській академії. Проповідництво як форма поширення знань та ідей.</p> <p>4. Запалювати словом: добрий бесідник на чолі громади.</p> <p>5. Риторичні джерела українського відродження.</p> <p>6. Видатні оратори сучасності.</p>	<p>лекція, дискусія, групова робота, виступ із доповіддю.</p> <p>лекція- 2 год., лаборатор не зан. – 2 год.</p>	<p>Абрамович С. Д., Чікарькова М. Ю. Риторика. – Львів, 2001. – 239 с.</p> <p>Куньч З., Городиловська Г., Шмилик І. Риторика. – Львів, Видавництво «Львівської політехніки», 2018. – 496 с.</p> <p>Космеда Т. Комунікативна компетенція Івана Франка: міжкультурні, інтерперсональні, риторичні виміри. – ПАІС, 2006. – 328 с.</p> <p>Кравець Л. В. Риторика від джерел до сучасності // Укр. мова і літ-ра. – 2000. – №5. – С. 42–46.</p> <p>Куньч З. Й. Українська риторика: історія становлення і розвитку : навч. посіб. / Зоряна Куньч ; Нац.</p>	<p>Підгот увати доповідь «Історичні джерела класичної та української риторики»</p> <p>Самост ійна робота - 3 год.</p>	6 днів

			ун-т “Львів. політехніка”. – Л. : Вид-во Львів. політехніки, 2011. – 248 с.		
Тиж ден ь 3	<p>Тема 3.</p> <p>Застосування основних законів риторики в журналістській практиці.</p> <p>1. Суть концептуального закону риторики.</p> <p>2. Зміст закону моделювання аудиторії.</p> <p>3. Стратегічний і тактичний закони риторики в журналістській діяльності.</p> <p>4. Суть мовленнєвого закону і закону ефективної комунікації.</p> <p>5. Суть системно-аналітичного закону риторики.</p>	<p>лекція, дискусія, групова робота</p> <p>лекція- 2 год., лаборатор не зан. – 2 год.</p>	<p>Абрамович С. Д., Чікарькова М. Ю. Риторика. – Львів, 2001. – 239 с.</p> <p>Колотілова Н. А. Риторика. – К., 2007. – 230 с.</p> <p>Куньч З., Городиловська Г., Шмилик І. Риторика. – Львів, Видавництво «Львівської політехніки», 2017. – 496 с.</p> <p>Дацишин Х.П. Номінативні одиниці на позначення вимушених внутрішніх мігрантів: медійний контекст створення мовного образу особи // Вісник Національного університету «Львівська політехніка», серія «Журналістика». – Вип. 2 (10). – 2025. - С. 71-77.</p>	<p>Інтерпретація промови «Я маю мрію»</p> <p>Самостійна робота - 4 год.</p>	6 днів
Тиж ден ь 4	<p>Тема 4. Методика та етапи підготовки виступу. Інвенція.</p> <p>1. Застосування основних розділів класичної риторики в журналістській творчості.</p> <p>2. Поняття про стратегію журналіста-оратора.</p> <p>3. Вибір теми. Складання плану.</p> <p>4. Процес добору матеріалу.</p>	<p>лекція, дискусія, групова робота</p> <p>лекція- 2 год., лаборатор не зан. – 2 год.</p>	<p>Абрамович С. Д., Чікарькова М. Ю. Риторика. – Львів, 2001. – 239 с.</p> <p>Колотілова Н. А. Риторика. – К., 2007. – 230 с.</p> <p>Куньч З., Городиловська Г., Шмилик І. Риторика. – Львів, Видавництво «Львівської політехніки», 2017. – 496 с.</p>	<p>Обґрунтувати наскрізні теми для трьох різних аудиторій</p> <p>Самостійна робота - 3 год.</p>	6 днів

Тижень 5	<p>Тема 5. Методика та етапи підготовки виступу. Диспозиція.</p> <p>1. Композиція публічного журналістського виступу.</p> <p>2. Різновиди ефективного вступу.</p> <p>3. Способи текстової організації основної частини виступу.</p> <p>4. Особливості кінцівки публічного виступу.</p>	<p>лекція, дискусія, групова робота</p> <p>лекція- 2 год., лабораторне заняття – 2 год.</p>	<p>Абрамович С. Д., Чікарькова М. Ю. Риторика. – Львів, 2001. – 239 с.</p> <p>Колотілова Н. А. Риторика. – К., 2007. – 230 с.</p> <p>Куньч З., Городиловська Г., Шмилик І. Риторика. – Львів, Видавництво «Львівської політехніки», 2018. – 496 с.</p>	<p>Підготувати різні вступи для однієї промови</p> <p>Самопрезентація.</p> <p>Самостійна робота - 4 год.</p>	6 днів
Тижень 6	<p>Тема 6. Аргументація.</p> <p>1. Поняття про аргументацію.</p> <p>2. Основні підходи до класифікації аргументів.</p> <p>3. Структура та види аргументів.</p>	<p>лекція, дискусія, групова робота</p> <p>лекція- 2 год., лабораторне заняття – 2 год.</p>	<p>Абрамович С. Д., Чікарькова М. Ю. Риторика. – Львів, 2001. – 239 с.</p> <p>Колотілова Н. А. Риторика. – К., 2007. – 230 с.</p> <p>Куньч З., Городиловська Г., Шмилик І. Риторика. – Львів, Видавництво «Львівської політехніки», 2018. – 496 с.</p> <p>Дацишин Х.П. Комунікативний потенціал частки «мовляв» у сучасних українських онлайн-медіатекстах // Вісник Національного університету «Львівська політехніка», серія «Журналістика». – Вип. 3 (2). – 2023. - С. 87-94</p>	<p>Підібрати аргументи до виступу на актуальну тему (на вибір студента)</p> <p>Самостійна робота - 3 год</p>	6 днів

Тижень 7	<p>Тема 7. Методика та етапи підготовки виступу. Елокуція.</p> <p>1. Критерії словесного оформлення промови: правильність, ясність, краса, доречність.</p> <p>2. Пряма й непряма форми мовленнєвого впливу</p> <p>3. Звуковий рівень тексту.</p> <p>4. Лексичний рівень тексту.</p> <p>5. Риторичні фігури.</p>	<p>лекція, дискусія, групова робота</p> <p>лекція- 2 год., лабораторне заняття – 2 год.</p>	<p>Абрамович С. Д., Чикарькова М. Ю. Риторика. – Львів, 2001. – 239 с.</p> <p>Куньч З., Городиловська Г., Шмилик І. Риторика. – Львів, Видавництво «Львівської політехніки», 2018. – 496</p> <p>Сербенська О. Голос і звуки рідної мови. – Львів: Априорі, 2020. – 280 с</p> <p>Дацишин Х.П. Комунікативний потенціал частки «мовляв» у сучасних українських онлайн-медіатекстах // Вісник Національного університету «Львівська політехніка», серія «Журналістика». – Вип. 3 (2). – 2023. – С. 87-94</p>	<p>Підбрати засоби мовного вираження виступу на актуальну тему (на вибір студента)</p> <p>Самостійна робота - 4 год.</p>	6 днів
Тижень 8	<p>Тема 8. Методика та етапи підготовки публічного виступу. Акція. Енергетика публічного виступу.</p> <p>1. Образ оратора. Самопрезентація промовця.</p> <p>2. Знаки невербального спілкування в журналістській практиці: мова жестів і поз, мова міміки, парамовленнєві характеристики.</p> <p>3. Інтонування, техніка дихання і техніка мовлення.</p> <p>4. Образ аудиторії. Прийоми використання простору.</p> <p>5. Як утримати увагу аудиторії.</p> <p>6. Засоби активізації уваги аудиторії.</p>	<p>лекція, дискусія, групова робота, виступ перед аудиторією</p> <p>лекція- 2 год., лабораторне заняття – 2 год.</p>	<p>Абрамович С. Д., Чикарькова М. Ю. Риторика. – Львів, 2001. – 239 с.</p> <p>Колотілова Н. А. Риторика. – К., 2007. – 230 с.</p> <p>Куньч З., Городиловська Г., Шмилик І. Риторика. – Львів, Видавництво «Львівської політехніки», 2017. – 496</p>	<p>Підготувати виступ на актуальну тему, запропонувати 5 засобів активізації уваги аудиторії</p> <p>Самостійна робота - 3 год.</p>	6 днів

	7. Подолання страху перед аудиторією.				
Тиж ден ь 9	<p>Тема 9. Меморія і демонстрація у публічному виступі.</p> <p>1. Запам'ятовування та імпровізація в промові.</p> <p>2. Сучасні засоби візуалізації змісту промови.</p> <p>3. Невербальні канали передачі інформації в усному виступі.</p> <p>4. Переваги і хиби мультимедійної презентації</p>	<p>лекція, дискусія, групова робота</p> <p>лекція- 2 год., лаборатор не зан. – 2 год.</p>	<p>Абрамович С. Д., Чікарькова М. Ю. Риторика. – Львів, 2001. – 239 с.</p> <p>Колотілова Н. А. Риторика. – К., 2007. – 230 с.</p> <p>Куньч З., Городиловська Г., Шмилик І. Риторика. – Львів, Видавництво «Львівської політехніки», 2017. – 496.</p>	<p>Підготувати виступ на актуальну тему (на вибір студента), використавши 3 засоби невербальної передачі інформації</p> <p>Самостійна робота - 4 год.</p>	6 днів
Тиж ден ь 10	<p>Тема 10. Основні роди, види і жанри красномовства. Політичне красномовство.</p> <p>1. Типи промов за Арістотелем, роди промов за Цицероном.</p> <p>2. Стародавня Греція – батьківщина політичного красномовства.</p> <p>3. Жанри політичної риторики. Класифікація політичних промов за сферою функціонування і місцем виголошення.</p> <p>4. Парламентське красномовство.</p>	<p>лекція, дискусія, групова робота, ділова гра</p> <p>лекція- 2 год., лаборатор не зан. – 2 год.</p>	<p>Абрамович С. Д., Чікарькова М. Ю. Риторика. – Львів, 2001. – 239 с.</p> <p>Дацишин Х. Типологічні різновиди усних публічних виступів // Вісник Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна. Серія Соціальні комунікації. Вип. 1. – 2009. – С.134-138.</p> <p>Колотілова Н. А. Риторика. – К., 2007. – 230 с.</p> <p>Куньч З., Городиловська Г., Шмилик І. Риторика. – Львів, Видавництво «Львівської політехніки», 2017. – 496.</p> <p>Дацишин Х.П. Комунікативний потенція частки «мовляв» у сучасних українських онлайн-медіатекстах // Вісник Національного університету «Львівська політехніка», серія</p>	<p>Підготувати політичну передвиборчу промову</p> <p>Самостійна робота - 3 год</p>	6 днів

			«Журналістика». – Вип. 3 (2). – 2023. - С. 87-94		
Тижень 11	<p>Тема 11. Види красномовства. Академічне красномовство. Судове красномовство.</p> <p>1 Структура і мовні ознаки академічного красномовства</p> <p>2.Сфера застосування академічного красномовства.</p> <p>3. Жанри академічного красномовства: доповідь, повідомлення, лекція, реферат тощо.</p> <p>4. Лекція – основний жанр академічного красномовства.</p> <p>5. Структура і мовні особливості судових промов.</p> <p>6. Види судових промов.</p> <p>7. Особливості обвинувальної промови.</p> <p>8. Захисна промова</p>	<p>лекція, дискусія, групова робота, ділова гра</p> <p>лекція- 2 год., лабораторне зан. – 2 год.</p>	<p>Абрамович С. Д., Чікарькова М. Ю. Риторика. – Львів, 2001. – 239 с.</p> <p>Колотілова Н. А. Риторика. – К., 2007. – 230 с.</p> <p>Куньч З., Городиловська Г., Шмилик І. Риторика. – Львів, Видавництво «Львівської політехніки», 2017. – 496.</p> <p>Василенко В. А. Академічна риторика : навч. посіб. для студ. гуманіт. ф-в вищ. навч. закл. / В. Василенко, В. Герман ; Сум. держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка, Сум. філ. Харк. нац. ун-ту внутр. справ. – Суми : Наталуха А. С., 2011. – 275 с.</p> <p>Молдован В. В. Судова риторика. Теорія і практика: навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і допов. —К. : Юрінком Інтер., 2010.- 496 с.</p>	<p>Проаналізувати використання у медіатекстах фрагментів судових промов (ЗМІ на вибір студента)</p> <p>Самостійна робота - 4 год.</p>	6 днів
Тижень 12	<p>Тема 12. Суспільно-побутове (принагідне) красномовство. Конфесійна риторика (гомілетика).</p> <p>1. Структура і мовні особливості суспільно-побутового красномовства.</p> <p>2. Ювілейна промова.</p> <p>3. Привітальне слово.</p> <p>4. Застільне слово.</p> <p>5. Поминальне слово.</p>	<p>лекція, дискусія, групова робота</p> <p>лекція- 2 год., лабораторне зан. – 2 год.</p>	<p>Абрамович С. Д., Чікарькова М. Ю. Риторика. – Львів, 2001. – 239 с.</p> <p>Колотілова Н. А. Риторика. – К., 2007. – 230 с.</p> <p>Куньч З., Городиловська Г., Шмилик І. Риторика. – Львів, Видавництво «Львівської політехніки», 2017. – 496.</p>	<p>Підготувати суспільно-побутовий виступ</p> <p>Самостійна робота - 3 год.</p>	6 днів

	6. Структура і мовні особливості конфесійної риторики. 7. Проповідь				
Тиждень 13	Тема 13. Сутність і специфіка професійної діалогічної мови. Аргументація і контраргументація. 1. Специфіка діалогічної мови. 2. Інтерв'ю як різновид професійної діалогічної мови. 3. Полілог у телевізійному ток-шоу. 4. Журналіст - модератор полілогічного спілкування.	лекція, дискусія, групова робота, ділова гра лекція- 2 год., лаборатор не зан. – 2 год.	Хомченко І.В. Еристика. Мистецтво полеміки. Дацишин Х. Пейоративна лексика в політичних ток-шоу. // Теле- та радіожурналістика. – вип. 10.- 2011. – С. 286-292.	Змодерувати телевізійну програму з багатьма учасниками (тема на вибір студента) Самостійна робота - 4 год.	6 днів
Тиждень 14	Тема 14. Маніпулятивні технології в медіадіалозі. 1. Поняття про маніпулювання. 2. Прийоми мовного маніпулювання. 3. Софізми в суперечках. 4. Прийоми маніпулювання в суперечках.	лекція, дискусія, групова робота, ділова гра лекція- 2 год., лаборатор не зан. – 2 год.	Хомченко І.В. Еристика. Мистецтво полеміки. Дацишин Х.П. Мовні маніпуляції в заголовках інтернет-версії телевізійних новин (на прикладі інтернет-сторінки програми «ТСН») // ТЕЛЕ- ТА РАДІОЖУРНАЛІСТИКА. 2014. Випуск 13. С. 204-209	Провести дебати Самостійна робота - 3 год.	6 днів
Тиждень 15	Тема 15. Методи та засоби протидії маніпулятивним технікам у журналістській діяльності. 1. Логічні прийоми контрманіпуляцій. 2. Вербальні засоби протидії маніпуляціям. 3. Невербальні засоби протидії маніпуляціям.	лекція, дискусія, групова робота лекція- 2 год., лаборатор не зан. – 2 год.	Дацишин Х.П. Мовні маніпуляції в заголовках інтернет-версії телевізійних новин (на прикладі інтернет-сторінки програми «ТСН») // ТЕЛЕ- ТА РАДІОЖУРНАЛІСТИКА. 2014. Випуск 13. С. 204-209 Хомченко І.В. Еристика. Мистецтво полеміки Хміль Ф.І. Ділове спілкування . – К.: Академвидав, 2004.	Аналіз оприлюдненого медіатексту з погляду використання маніпулятивних технологій Самостійна робота - 4 год.	6 днів

Тижень 16	<p>Тема 16. Інструменти риторики в дискусії.</p> <p>1. Аргументація і контраргументація в дискусії.</p> <p>2. Засоби емоційного впливу в дискусії.</p> <p>3. Етика медіадіалогу.</p>	<p>лекція, дискусія, групова робота</p> <p>лекція- 2 год., лабораторне зан. – 2 год</p>	<p>1. Lebedenko N., Datsyshyn K., Haladzhun Z., Kunanets N., Veretennikova N., Artemenko O., Shunevych K. Words with the Prefix De- in the Ukrainian Online Media: Structure, Semantics, Tonality // Communication and Linguistics Studies.- 2024. Vol.10, Iss. 2. - p. 39-52. 10.11648/j.cls.20241002.13</p> <p>2. Хомченко І.В. Еристика. Мистецтво полеміки.</p> <p>3. Дацишин Х. Пейоративна лексика в політичних ток-шоу. // Теле- та радіожурналістика. – вип. 10.- 2011. – С. 286-292.</p> <p>4. Дацишин Х.П. Точність слововживання у медіатексті як один із чинників ефективної комунікації // Вісник Національного університету «Львівська політехніка», серія «Журналістика». – Вип. 2 (8). – 2024. - С. 71-77.</p> <p>5. Дацишин Х.П. Функціональні параметри антропонімів як одного з різновидів фактичного матеріалу в медіатексті // Вісник Львів. ун-ту, Сер. Журналістика. – 2024. – Вип. 54-55.- С.281-289.</p> <p>Дацишин Х.П. Номінативні одиниці на позначення вимушених</p>	Самостійна робота - 3 год.	6 днів
-----------	--	---	---	----------------------------	--------

			внутрішніх мігрантів: медійний контекст створення мовного образу особи // Вісник Національного університету «Львівська політехніка», серія «Журналістика». – Вип. 2 (10). – 2025. - С. 71-77.		
--	--	--	---	--	--

Розробник

доц. Христина ДАЦИШИН